

# Dobrochna Jankowska, Andrzej Weber

---

Łupawa, gm. Potęgowo, woj.  
słupskie. Stanowisko 18

---

Informator Archeologiczny : badania 10, 38-39

---

1976

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej [bazhum.muzhp.pl](http://bazhum.muzhp.pl), gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

amfory itp./, zróżnicowanych surowcowo wyrobów kamiennych i kilkudziesięciu narzędzi kościanych /szydła, dłuta, gładziki itp./. W jamie 6 znaleziono także rozcieracz i naczynie ze śladami barwnika wraz z bryłą czerwonego barwnika mineralnego, z powierzchnią ścierania. Jama 7 zawierała dużą ilość wyrobów krzemiennych oraz między innymi ceramikę czerwono malowaną i z ornamentem kłutym. W jamie 8 wystąpiło nieckowate palenisko. W wypełnisku jamy 9 odkryto między innymi fragment pucharaka na pustej nóżce i fragment drutu miedzianego.

Badania będą kontynuowane.

KRUSZA ZAMKOWA, gm. Inowrocław  
woj. bydgoskie

patrz  
okres wpływów rzymskich

ŁĘG PIEKARSKI, gm. Dobra  
woj. konińskie  
Stanowisko 1

patrz  
okres wpływów rzymskich

ŁOJEWO, gm. Inowrocław  
woj. bydgoskie

patrz  
okres wpływów rzymskich

ŁUPAWA, gm. Potęgowo  
woj. słupskie  
Stanowisko 18

Uniwersytet im. A. Mickiewicza w Poznaniu  
Katedra Archeologii

Badania prowadzili mgr Dobrochna Jankowska i Andrzej Weber. Finansował Wydział Kultury Wojewódzkiej Rady Narodowej w Słupsku. Czwarty sezon badań. Cmentarzysko megalityczne ludności kultury pucharów lejkowatych i kurhanowe ludności kultury łużyckiej.

Przeprowadzono prace eksploracyjne na grobowcach megalitycznych nr 2 i 3 oraz zbadano sondażowo obszar około 3 arów położony na południowy-zachód od wierzchołka badanego w ubiegłych sezonach grobowca 1.

Grobowiec 2, trapezowaty, usytuowany na osi północny-wschód - południowy-zachód /prawie równoległe do grobowca 1/ ma wymiary 45 x 8 x 3 m. Czolo obiektu skierowane jest na południowy-zachód.

Zbudowane jest ono z bardzo dużych głazów o ostrych kantach. Pozostałe ściany obstawy skonstruowane są z dużych otoczaków, których rozmiary zmniejszają się nieco ku wierzchołkowi. Kamienie są do siebie dopasowane, stawiane na sztorc, równiejszą stroną na zewnątrz. Wysokość ściany była regulowana poprzez odpowiednio głębokie wkopywanie kamieni. Konstrukcję ścian wzmocniono podkładkami z mniejszych otoczaków, którymi wybrukowano również około 2 m szerokości pas dookoła obiektu.

Stratygrafia grobowca różni się od sytuacji zaobserwowanej uprzednio w grobowcu 1. Główną różnicę stanowi brak wyraźnej warstwy próchnicy pierwotnej. Zamiast niej na poziomie spągu obstawy występuje słabo czytelna szara warstwa piasku zanieczyszczonego próchnicą i węgielkami drzewnymi, powstała zapewne w efekcie prac związanych z budową obiektu na oczyszczonym z humusu, lekko zniwelowanym terenie. Grobowiec posiada nasyp kamiennieo-ziemny. Na ślad pochówku dotąd nie natrafiono, ale eksploracja obiektu nie została zakończona.

Grobowiec 3, położony w odległości 80 m na południe od obiektów 1 i 2, usytuowany jest na osi zachód-wschód, czołem na wschód. Jego wymiary wynoszą 35 x 7,5 x 3 m. Zbudowany został na podłużnym, dość wysokim pagórku, który został tylko nieznacznie w najwyższej partii zniwelowany. Kształt grobowca dostosowano do kształtu pagórka, stąd obiekt, mieszczący się generalnie w typie grobowców trapezowatych posiada półkolistą część czołową. Konstrukcja grobowca jest identyczna, jak w grobowcu 2. Eksploracja tego obiektu również nie została ukończona.

Materiał ruchomy w obu obiektach wystąpił dość licznie. Są to przede wszystkim ułamki naczyń kultury pucharów lejkowatych wykonanych w stylu łupawskim. Spośród innych znalezisk warto wymienić fragmenty żaren nieckowatych oraz nietypowy toporek kamienny z guzikowatym obuchem i krzemienno-grochowy - pochodzące z grobowca nr 2.

Badania sondażowe potwierdziły obecność w sąsiedztwie grobowca 1 silnie zniwelowanego grobowca megalitycznego /nr 4/. W sondażach uchwyciono ponadto ślady osady /?/ neolitycznej w postaci fragmentu dużej jamy i paleniska. Materiał ceramiczny pochodzący stąd jest zbyt mało charakterystyczny, aby można było bliżej określić przynależność kulturową tych obiektów.

Na terenie stanowiska 18 znajduje się również cmentarzysko kurhanowe kultury łużyckiej. W bieżącym sezonie zbadano pozostałości trzech, zbudowanych na obiektach neolitycznych kurhanów tej kultury. Były to typowe dla tej strefy obiekty z nasypem kamiennieo-ziemnym, z pochówkami w nasypie. Materiał ceramiczny pozwala tylko w przybliżeniu ustalić ich chronologię - na schyłek epoki brązu lub Hallstatt C.

Badania będą kontynuowane.

MANASTERZ, gm. Wiązownica  
woj. przemyskie  
Stanowisko 6

patrz  
epoka brązu